

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723201321
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6723201321.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u matky, zastúpená Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, XXX XX I. - F., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou: G., advokátka, so sídlom U.. XXXX/X, XXX XX I. a otca: F. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. U. XXXX/XX, XXX XX I. - F., za účasti starých rodičov dieťaťa: V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P.. XXXX/XX, XXX XX I. a V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, XXX XX I., o návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní starých rodičov dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/96/2023-28 zo dňa 31. marca 2023 v spojení s dopĺňacím uznesením č. k. 8P/96/2023-76 zo dňa 05. júna 2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu v spojení s dopĺňacím uznesením **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Okresný súd Zvolen ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 8P/96/2023-238 zo dňa 31.03.2023 v spojení s dopĺňacím uznesením č. k. 8P/96/2023-76 zo dňa 05.06.2023 nariadil toto neodkladné opatrenie: I. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá nevstupovať do vchodu č. XX bytového domu súp. č. XXXX na ulici P. - F., evidovanom na LV č. XXXX, k. ú. F., obec I., okres I., ako aj areálu 7. Základnej školy P. XXXX/X vo I., vrátane školského športového areálu (ihriska), II. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá zdržať sa akejkoľvek písomnej, telefonickej, elektronickej komunikácie s maloletou V. L., nar. XX.XX.XXXX. III. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá zákaz priblížiť sa k maloletej V. L., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov s výnimkou prípadov v konaní pred orgánmi verejnej moci. IV. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá nevstupovať do vchodu č. XX bytového domu súp. č. XXXX na ulici J. U., I. - F., evidovanom na LV č. XXXX, k. ú. F., obec I., okres I., ako aj areálu 7. Základnej školy P. vo I., vrátane školského športového areálu (ihriska), V. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá zdržať sa akejkoľvek písomnej, telefonickej, elektronickej komunikácie s maloletou V. L., nar. XX.XX.XXXX. VI. Súd V. L., nar. XX.XX.XXXX ukladá zákaz priblížiť sa k maloletej V. L., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov s výnimkou prípadov v konaní pred orgánmi verejnej moci. VII. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá. VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. IX. Súd poučuje V. L., nar. XX.XX.XXXX a V. L., nar. XX.XX.XXXX ako strany konania, ktorým sa týmto neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať návrh vo veci samej za účelom usporiadania vzájomných sporných práv a povinností vo vzťahu k mal. dieťaťu V. L., nar. XX.XX.XXXX. Stranami konania vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitimácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva.“
1.2 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 30.03.2023 doručila matka dieťaťa súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorým žiadala, aby uložil starým rodičom maloletej zákaz vstupovať do bytového domu, v ktorom maloletá býva, nevstupovať do

areálu základnej školy a ihriska, ktorú maloletá navštevuje, zdržať sa akejkoľvek písomnej, telefonickej, elektronickej komunikácie s maloletou a nepribližovať sa na vzdialenosť menej ako 50 metrov. Dôvodom malo byť po absolvovaní psychologickkej intervencie uzavreté nevhodné správanie starého otca v dôsledku čoho podala matka dieťaťa trestné oznámenie pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania maloletej. Nastal tak výrazný prejav zmeny správania maloletej (maloletá je plačlivá, tiež vystrašená, odmieta kontakt so starými rodičmi). Rovnako v prípade realizovaného styku otca s maloletou nie je možné vylúčiť priame osobné stretnutie maloletej so starým otcom.

1.3 Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 360 ods. 1 CMP, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. f/, g/, h/ CSP.

1.4 Po posúdení návrhu matky dieťaťa ako aj predložených listinných dôkazov (rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/15/2020-268 zo dňa 20.04.2021, ktorým bolo manželstvo rodičov dieťaťa rozvedené, maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi určené výživné a upravené stretávanie otca s maloletou, trestné oznámenie matky dieťaťa, upovedomenie vyšetrovateľa OR PZ vo Zvolene o vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. o trestnom práve (ďalej len „Trestný zákon“) dospel k záveru, že tento je dôvodný, nakoľko mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je v záujme maloletého dieťaťa. Maloletá je t.č. vystavovaná psychickému nátlaku zo strany starých rodičov (kontaktovanie maloletej starými rodičmi telefonicky, osobne, fyzicky v škole na ihrisku dňa 20.03.2023 a má výrazné zmeny správania sa, je vystrašená, plačlivá, aktívne odmieta kontakt so starými rodičmi, je na tento čas v najlepšom záujme maloletej uložiť starým rodičom obmedzenia uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia za účelom vyšetrovania celej veci, ale hlavne na zabezpečenie priaznivého psychického a sociálneho vývoja maloletej. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia videl v tom ako uvádzala matka v návrhu, aby sa predišlo sekundárnej viktimizácii - druhotnému ubližovaniu maloletej a vystavovaniu ju opakovanému psychickému násiliu, nátlaku a to aj s prihliadnutím na to, že otec maloletej sa má právo na základe súdneho rozhodnutia stretnúť sa s maloletou. Uvedené by mohlo spôsobiť, že otec maloletej môže navštíviť domácnosť svojich rodičov - starých rodičov maloletej alebo títo môžu navštíviť domácnosť otca maloletej, čo by z dôvodu sekundárnej viktimizácii - druhotnému ubližovaniu maloletej vystavením sa stresovým situáciám a psychickému nátlaku nebolo na tento čas v záujme maloletého dieťaťa.

1.5 V zmysle § 330 ods. 2 CSP súd nepovažoval za potrebné uložiť matke dieťaťa povinnosť podať návrh vo veci samej podľa § 336 ods. 1 prvá veta CSP, nakoľko výrok vo veci samej by bol totožný s výrokom neodkladného opatrenia.

1.6 Pokiaľ sa týka návrhu matky na zakázanie približovania sa starých rodičov k maloletej na vzdialenosť menej ako 50 metrov, v tejto časti sa s návrhom nestotožnil a upravil zákaz na vzdialenosť menej ako 10 metrov s poukazom aj na to, že starí rodičia bývajú na rovnakej ulici ako matka s maloletou, teda v susednom bytovom dome, čo môže byť v konečnom dôsledku bližšie ako 50 metrov.

1.7 Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrhu matky v časti vyhovel a vo zvyšnej časti ho zamietol.

1.8 O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania v prejednávanej veci nezistil.

1.9 Súd v zmysle ust. § 337 CSP poučil starých rodičov dieťaťa, že ak nie sú spokojní s úpravou pomerov medzi stranami, ktorá vznikla neodkladným opatrením zo dňa 31.03.2023, ktorá by sa inak považovala za trvalú - môžu podať návrh vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených.

2.1 Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie zo dňa 19.04.2023 starí rodičia dieťaťa, a to proti výrokom I. až VI., ktorí ho považovali najmä za nesprávne, nezákonné a nedôvodné.

2.2 Vo vzťahu k skutku uvádzali, že žiadny matkou popísaný skutok v zápisnici o podaní trestného oznámenia, ktorá tvorí prílohu návrhu voči maloletej sa v uvedený deň, ale ani nikdy predtým, nestal. Popísaný incident zo dňa 15.03.2023 je v celom rozsahu vyfabulovaný. Uviedli, že obaja spoločne dlhé roky bývajú v dvojizbovom byte. Dňa 15.03.2023, keď bola maloletá u nich na návšteve a v čase, kedy podľa tvrdenia matky malo dôjsť k ňou uvedenému incidentu, boli spoločne v byte jednak s maloletou, ale aj s pani E., ktorá bola v tom čase u nich na návšteve. Všetci spoločne sedeli v obývačke. Následne starý otec spolu s maloletou odišli do vedľajšej izby - spálne, aby tam spoločne vyväzovali paradajky, keďže v rámci malého bytu tieto pestujú v spálni. Starý otec zdôraznil, že obývačka, kde sedela stará matka a pani E., sa nachádza vedľa spálne, pričom v čase, keď bol s maloletou v spálni, boli dvere medzi oboma miestnosťami otvorené. Starý otec preto absolútne popieral, že by akokoľvek nedôstojne chytal maloletú. V rámci týchto činností maloletá pritom úplne normálne komunikovala so starým otcom. Počas

tohto času preto plne logicky neprejavila ani žiadne výhrady či pripomienky k správaniu starého otca, čo je preto logické, keďže sa zo strany oboch jednalo o správanie, aké je bežné medzi starým otcom a vnučkou. Absolútne preto popierali akékoľvek sexuálne obťažovanie či zneužívanie maloletej. Maloletá pritom medzitým ako bola so starým otcom v spálni pri paradajkách, dvakrát z miestnosti spálne odišla, keď prvýkrát išla zobrať z kuchyne nožnice a druhýkrát odišla odniesť do koša paradajky, ktoré spoločne odstrihli. Pri paradajkách bol starý otec s maloletou len cca 10 minút. Stará matka videla maloletú počas toho, ako z izby odchádzala a prichádzala. Podľa nej maloletá počas tohto vystupovala úplne normálne, nejavila žiadne znaky matkou popísaného konania ani akéhokoľvek strachu, zhrzenia či inej neobvyklej reakcie. Dokonca aj po tom, čo sa starý otec s maloletou vrátili naspäť do obývačky, maloletá so všetkými vrátane starého otca komunikovala úplne normálne a ani vtedy nejavila žiadne znaky matkou popísaného konania ani akéhokoľvek strachu, zhrzenia či inej neobvyklej reakcie. Vychádzajúc z uvedeného mali za to, že žiadne matkou v návrhu alebo v zápisnici o podaní trestného oznámenia popísané konanie sa nestalo. Ani neskoršie správanie maloletej po odchode pani E. z bytu pritom nejavilo žiadne znaky predchádzajúceho konania popísaného matkou. Aj neskôr, keď maloletá od nich odchádzala domov a stará matka ju bola odprevadiť k jej paneláku, maloletá mala úplne normálne správanie.

2.3 Starí rodičia dieťaťa poukázali na to, že v danom prípade je tvrdenie o údajnom skutku založené výlučne len na matkou uvedenom jeho opise, ktorého skutku dokonca ani nebola účastná a jedná sa preto len o jej subjektívne tvrdenie údajne sprostredkované od maloletej. V návrhu preto matka dieťaťa žiadnym relevantným spôsobom tieto svoje subjektívne tvrdenia, ktoré zásadne popierajú, žiadnym spôsobom nepreukázala. Ani zápis o podaní trestného oznámenia nie je ničím iným, len subjektívnym tvrdením matky dieťaťa. Z príloh predložených matkou dieťaťa nevyplýva žiadny listinný dôkaz, ktorý by akokoľvek potvrdzoval dôvodnosť ňou tvrdených skutočností, napr. oznámenie o vznesení obvinenia, potvrdenie psychológa o matkou tvrdených skutočnostiach. Maloletá pritom psychologickú poradňu navštevovala už aj predtým, keďže táto potreba vyplynula z konfliktu matky s jej dcérou M. O. (staršej sestry maloletej), ktorá sa po tomto konflikte musela od matky odsťahovať k otcovi. Porady so psychologičkou sa preto zúčastnila nielen maloletá, ale aj jej sestra a taktiež aj ich matka a otec. Už len z toho pohľadu je vydanie uznesenia minimálne z procesného hľadiska predčasné.

2.4 Podľa starých rodičov absurdne vyznieva tvrdenie súdu prvej inštancie o potrebe naliehavej úpravy z dôvodu, že podľa rozhodnutia súdu, ktorým je upravený styk rodičov k maloletej, má otec právo stretnúť sa s maloletou už „tento piatok“ čo vzhľadom k dátumu vydania uznesenia bolo 31.03.2023, keď súd mal preto obavu, že oni by mohli navštíviť syna, eventuálne on by s maloletou navštívil ich. Zdôraznili, že v uvedený deň, resp. piatok, sobotu a nedeľu nebola maloletá zo strany matky otcovi odovzdaná. Podľa ich vedomostí zrejme nebude odovzdaná ani tento týždeň. Sami tak maloletú od posledného stretnutia na ihrisku, resp. starej matky na návšteve u matky nekontaktovali, ani ju nenavštívili. V konaní preto nebolo preukázané, že by maloletú od uvedeného momentu, kedy sú ešte v šoku z tejto nepravdivej informácie od matky si plne logicky chceli tieto informácie potvrdiť priamo u maloletej, maloletú akokoľvek iniciatívne kontaktovali, vyhľadávali, či sa sami s ňou domáhali stretnutia.

2.5 V prípade matkou popísaného incidentu sa preto jedná o úplne nepravdivé tvrdenie, ktoré je dokonca aj nepreukázané. Toto tvrdenie je matkou uvádzané zrejme v snahe poškodiť ich a tým aj nepriamo otca maloletej, najmä keď matka sa podľa jej tvrdenia v návrhu chce s maloletou odsťahovať zo Zvolenu do Bratislavy.

2.6 Starí rodičia tiež uviedli, že vzhľadom k nízkemu veku maloletej, ktorá je v osobnej starostlivosti matky, keď u otca je len každý nepárny víkend a jej rovnako maloletá sestra M. O. sa po konflikte s matkou od nich odsťahovala bývať k otcovi, je zjavné, že maloletá môže byť ľahko manipulovateľná, a to práve zo strany jej matky. To je zvýraznené aj tým, že zo strany matky sú jej kupované rôzne veci (napr. drahší mobilný telefón), čím si matka maloletú môže takýmto spôsobom kupovať na svoju stranu a v podstate ju tak „manipulovať“ aj proti nim.

2.7 S poukazom na uvedené, kedy v konaní nebola preukázaná existencia skutočností preukazujúcich dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery žiadali, aby odvolací súd uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne.

3. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 15.05.2023 uviedla, že v prebiehajúcom trestnom konaní na základe ňou podaného trestného oznámenia vedenom OKP OR PZ Zvolen pod ČVS: ORP-179/1-VYS-ZV-2022 bolo uznesením vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície OR PZ Zvolen zo dňa 28.03.2023 začaté trestné stíhanie pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Súčasne uznesením sp. zn. OTp/154/2023 Okresný súd Zvolen ustanovil maloletej opatrovníka z radov

advokátov P. J. K., so sídlom kancelárie Z.. Q. XXXX/XXA vo I.. Následne uznesením vyšetrovateľa zo dňa 29.03.2023 bol do trestného konania pribratý znalec za účelom realizácie psychologického vyšetrenia maloletej. Z uvedeného podľa nej vyplýva, že naliehavá potreba ochrany ohrozených a porušených práv maloletej uvedená v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vychádzajúca zo skutkovej situácie ňou tvrdenej, bola skutočne daná a trvala v čase vydania neodkladného opatrenia. Z podaného odvolania tiež vyplýva matkou tvrdená skutočnosť, že starí rodičia maloletej majú záujem sa s maloletou stretávať, a to aj mimo bytu, kde sa maloletá zdržiava, starí rodičia stretnutia s maloletou sami iniciujú a prostredníctvom mobilného telefónu maloletú aktívne kontaktujú a komunikujú s ňou pričom následky na psychickej a fyzickej integrite maloletej vplyvom konania starých rodičov nie je možné v čase vydania rozhodnutia vylúčiť a konkrétne kvalitatívne určiť. Z odvolania rovnako vyplýva, že starí rodičia žijú v susedstve maloletej, aktívne sa pohybujú v mieste bydliska a školy maloletej, preto nie je možné vylúčiť zámer povinných prípadne náhodnú udalosť, ktorej následkom je vzájomné stretnutie povinných a maloletej v mieste bydliska maloletej, blízkeho okolia a školy. Matka dieťaťa sa domnieva, že ochrana fyzickej a psychickej integrity maloletej vzhľadom na jej vek a popísané udalosti je odôvodnená a zodpovedá forme, kvalite a rozsahu rozhodnutia súdu, ktoré nepredstavuje taký výrazný kvalitatívny zásah do práv povinných osôb, ktorý by súčasne bol vo výraznom nepomere vo vzťahu k ochrane poskytnutej právam maloletej a ktorý zásah by povinné osoby výrazne obmedzoval v ich bežnom živote, prípadne by im znemožnil viesť riadne plnohodnotný život, eventuálne by povinným spôsobil inú vážnu ujmu. Tvrdenia povinných osôb v odvolaní naopak podporili vecnú správnosť opatrenia okresného súdu v čase jeho vydania trvajúcú až do súčasnosti.

4. Starí rodičia dieťaťa ani kolízny opatrovník dieťaťa na vyjadrenie matky dieťaťa písomne nereagovali.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP, s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 362 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) preskúmal rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 CSP) z nasledovných dôvodov:

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah odvolania starých rodičov dieťaťa, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie uznesenia, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ vyhovel návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Civilný mimosporový poriadok obsahuje vo svojej Tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, preto sa použijú aj na neodkladné opatrenia v nesorovom konaní všeobecné ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladných opatreniach, ktorý vo svojom ustanovení § 325 ods. 2 obsahuje iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení. Vzhľadom na uvedené je teda možné nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava Civilný sporový poriadok, a teda aj iné neodkladné opatrenia ako výslovne upravuje Civilný mimosporový poriadok.

10. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje (písm. f/), aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená (písm. g/), aby sa najmä na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená (písm. h/).

11. Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. V zmysle citovaného ustanovenia § 325 ods. 1 CSP predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia ešte pred rozhodnutím vo veci samej je bezodkladná potreba dočasnej úpravy pomerov strán alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Potreba dočasnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie musí byť v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčená, t.j. musí sa javiť ako pravdepodobná; nárok samotný teda nemusí byť preukázaný. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi stranami sporu, ak tieto vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu, a ak sa právny vzťah medzi stranami sporu nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami sporu. Zároveň platí, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je výlučne vecou strany, ktorá navrhuje neodkladné opatrenie, učiť príslušné tvrdenia a tieto podložiť dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti, resp. neprípustnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V štádiu, kedy súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je totiž časový priestor na vykonávanie rozsiahleho dokazovania (§ 328 ods. 2 C. s. p.). Súd musí mať pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia na zreteli, že neodkladné opatrenie je opatrením výnimočnej povahy, a preto by malo povinnú stranu obmedzovať v prípade jeho nariadenia len v nevyhnutnej miere, pretože iný postup by mohol znamenať prekročenie ústavnosti postupu súdu v konaní o neodkladnom opatrení.

14. Neodkladné opatrenia v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e/, f/, h/ CSP sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násilia. Právo nebyť vystavený násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia na určitú vzdialenosť (§ 325 ods. 2 písm. h/ CSP) ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinného, je ex lege podmienený tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená.

15. Odvolací súd oboznámiac sa s obsahom spisu má tiež za to, že v danej veci ponúknuté dôkazné prostriedky (listiny) osvedčujú najvýznamnejšie skutočnosti uvádzané v návrhu matky dieťaťa a vzhľadom na okolnosti sa javia ako nanajvýš pravdepodobné. Odvolací súd si vyžiadaval aj správu od Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania, so sídlom Zvolen, ul. J. Švermu č. 1900/4, za účelom zistenia v akom štádiu sa v súčasnej dobe nachádza trestné stíhanie pod ČVS: ORP-179/1-VYS-ZV-2023, ktoré bolo vyšetrovateľom Kriminálnej polície OR PZ Zvolen uznesením zo dňa 28.03.2023 začaté pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Zo správy zo dňa 27.07.2023 vyplýva, že vec nie je v súčasnej dobe skončená pričom sa vykonávajú potrebné úkony. V rámci znaleckého dokazovania bolo vypracované aj psychodiagnostické vyšetrenie maloletej, v ktorom sa konštatuje prežívanie maloletej svedčiace o traume s ohľadom na možné prekračovanie hraníc jej intimity zo strany blízkej osoby. Je tak aj v súčasnej dobe dôvodne ohrozená duševná, telesná a citová integrita maloletej. Nariadené neodkladné opatrenie tak s prihliadnutím na vážnosť traumatizujúcej udalosti zabezpečuje maloletej ochranu, na zabezpečenie ktorej je súd povinný prihliadať okrem iného aj podľa Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3). Aj odvolací súd preto dospel k záveru, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ako aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Odvolanie starých rodičov dieťaťa odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Predovšetkým v tomto konaní nie je povinnosťou súdu zisťovať či sa udalosť stala tak ako jej priebeh oni opisujú, prípadne ako má byť vyhodnotená. Nepovažoval za pravdivé ich tvrdenie, že matka dieťaťa svoje tvrdenia neosvedčila. Predložené listiny preukazujú opak. Okrem toho v rámci zápisnice o podaní oznámenia zo dňa 27.03.2023 sa matka dieťaťa odvolávala na využitú psychologickú intervenciu dňa 23.03.2023, ktorá

jej potvrdila, že „niečo presahujúce pravidlá správania sa udialo, nekonkretizovala podrobnosti“. Nebolo rozhodné, že maloletá psychologickú poradňu navštevovala už aj predtým v súvislosti s konfliktom matky so staršou dcérou M. Tvrdenia starých rodičov o snahe matky ich poškodiť a tým aj otca maloletej - ich syna neboli nimi osvedčené (otec dieťaťa na odvolanie starých rodičov písomne nereagoval). Čo sa týka ich poukazovania na údajnú ľahkú manipulovateľnosť maloletej zo strany jej matky (kupovaním rôznych vecí), a teda v podstate aj proti nim, tak podľa znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní sa toto ovplyvnenie pokiaľ ide o opis vyšetrovaného skutku nepredpokladá.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím uznesením ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. a to v celom rozsahu, keď ani podané odvolanie neobsahovalo také odvolacie argumenty, ktoré by mohli zvrátiť správny záver súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 57, § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko neboli zistené ani dôvody pre aplikáciu ust. § 55 C. m. p.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).